

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

Ro'yxatga qilingan
№ 402-XVI
2024-yil
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirining
2024-yil "27" dekabr dagi
485 - sonli buyrug'i bilan
tasdiqlangan.

Oliy ta'lim muassasalarining ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha
prorektorlari hamda ilmiy ishlarga mas'ul bo'lim boshliqlari uchun
“ILMIY-INNOVATSION FAOLIYAT MENEJMENTI”

yo'nalishi bo'yicha qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o'quv dasturi

Toshkent – 2024

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

OLIY TA'LIM TIZIMI KADRLARINI QAYTA TAYYORLASH VA
MALAKASINI OSHIRISH INSTITUTI

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o'quv dasturi Oliy, o'rta ma'naviyat va professional ta'lim yo'nalishlari bo'yicha o'quv-uslubiy birlashmalar faollashtirilgan

2024-yil "24" 12 - sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

Tuzuvchilar:

“Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyat rivojlanish ma’naviy asoslari” moduli: f.f.d., prof. M.M.Qahhorova, a.f.d., prof. O.Sirojov.

**“Oliy ta’limning normativ huquqiy asoslari” moduli: yu.f.d., prof.
V.R.Topildivev.**

“Oliy ta’lim tashkilotlarida korrupsiya va manfaatlar to’qashuvining oldini olish” moduli: yu.f.d., prof. B.I.Ismailov.

"Ta'lim menejering innovatsion faoliyati, kompetentligi, professionalligi" moduli: katta o'qituvchi R.J.Ishmukamedov, p.f.f.d., (PhD), dots. A.S.Djurayev.

“Oliy ta’limni boshqarishda raqamli texnologiyalar” moduli t.f.d.,
prof. D.Irgasheva, t.f.n., dots. V.A.Karimova, tadqiqotchi H.Namozov.

“Boshqaruv psixologiyasi va liderlik” moduli: p.f.d., prof. M.Akramov,
i.f.f.d., dots. A.X.Xolov.

“Respublika oliy ta’lim muassasalarining xalqaro reytinglardagi o’rni va ularga kirish omillari” moduli: f.m.f.d., prof. Sh.Nematov, PhD R.Ro’zmetov.

“Oliy ta’limda ilmiy va innovatsion faoliyatni tashkil etish, hatqaro tajribalar va hamkorlik” moduli: i.f.f.d. N. Xolov

R. Nurimbetov.

“Global ta’lim muhitida ilmiy-innovatsion kompetensiyalarni rivojlantirish tendensiyalari” moduli: f-m.f.d., prof. Y.Ergashev.

Taqrizchilar: f-m.f.d., prof. S.Donayev
p.f.d., prof. F.Zakirova

O'quv dasturi Oliy ta'lim tizimi kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti
Ilmiy-metodik Kengashining qarori bilan tasdiqlanib qilingan.
(2024-yil "___" _____dagi _____-sonli bayonnomasi)

KIRISH

Dastur O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrda tasdiqlangan "Ta'lim to'g'risida" Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015-yil 12-iyundagi "Oliy ta'lim muassasalarining rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida" PF-4732-son, 2019-yil 27-avgustdagi "Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to'g'risida" PF-5789-son, 2019-yil 8-oktabrdagi "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida" PF-5847-son, 2020-yil 29-oktabrdagi "Ilm-fanni 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida" PF-6097-son, 2022-yil 28-yanvardagi "2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida" PF-60-son, 2023-yil 25-yanvardagi "Respublika ijro etuvchi hokimiyat organlari faoliyatini samarali yo'lga qo'yishga doir birinchi navbatdagi tashkiliy chora-tadbirlar to'g'risida" PF-14-son, 2023-yil 11-sentabrdagi "'O'zbekiston-2030" strategiyasi to'g'risida" PF-158-son Farmonlari, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 21-iyundagi "Aholi va davlat xizmatchilarining korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi bilimlarini uzluksiz oshirish tizimini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida" PQ-228-son, 2021-yil 17-fevraldagi "Sun'iy intellekt texnologiyalarini jadal joriy etish uchun shart-sharoitlar yaratish chora-tadbirlari to'g'risida" PQ-4996-son, 2019-yil 11-iyuldagi "Oliy va o'rta maxsus ta'lim tizimiga boshqaruvning yangi tamoyillarini joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida" PQ-4391-son Qarorlari hamda O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 23-sentabrdagi "Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" 797-son, 2024-yil 11-iyuldagi "Oliy ta'lim tashkilotlari rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini samarali tashkil qilish chora-tadbirlari to'g'risida" 415-son Qarorlarida belgilangan ustuvor vazifalar mazmunidan kelib chiqqan holda tuzilgan bo'lib, u oliy ta'lim muassasalari pedagog kadrlarining kasb mahorati hamda innovatsion kompetentligini rivojlantirish, sohaga oid ilg'or xorijiy tajribalar, yangi bilim va malakalarni o'zlashtirish, shuningdek amaliyotga joriy etish ko'nikmalarini takomillashtirishni maqsad qiladi.

Dastur mazmunida yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyat rivojining ma'naviy asoslari, oliy ta'limning normativ-huquqiy asoslari, oliy ta'lim tashkilotlarida korrupsiya va manfaatlar to'qnashuvining oldini olish, ta'lim menejerining innovatsion faoliyati, kompetentligi, professionalligi, oliy ta'limni

boshqarishda raqamli texnologiyalar, boshqaruv psixologiyasi va liderlik masalalari qamrab olinadi.

Dastur doirasida berilayotgan mavzular tinglovchilarni respublika oliy ta'lim muassasalarining xalqaro reytinglardagi o'rni va ularga kirish omillari, oliy ta'limda ilmiy va innovatsion faoliyatni tashkil etish, xalqaro tajribalar va hamkorlik, tadbirkorlik universitetlarda innovatsion ekotizim asosida ta'lim, tadqiqot va tijoratlashirishni amalga oshirish, global ta'lim muhitida ilmiy-innovatsion kompetensiyalarni rivojlantirish tendensiyalari bo'yicha zaruriy yangi bilim, ko'nikma va malakalarni hamda kompetensiyalarni o'zlashtirishga xizmat qiladi.

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursi quyidagi o'quv modullardan iborat:

- 1.1. Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyat rivojining ma'naviy asoslari.
- 1.2. Oliy ta'limning normativ huquqiy asoslari.
- 1.3. Oliy ta'lim tashkilotlarida korruptsiya va manfaatlar to'qashuvining oldini olish.
- 1.4. Ta'lim menejerining innovatsion faoliyati, kompetentligi, professionalligi.
- 1.5. Oliy ta'limni boshqarishda raqamli texnologiyalar.
- 1.6. Boshqaruv psixologiyasi va liderlik.
- 1.7. Respublika oliy ta'lim muassasalarining xalqaro reytinglardagi o'rni va ularga kirish omillari.
- 1.8. Oliy ta'limda ilmiy va innovatsion faoliyatni tashkil etish, xalqaro tajribalar va hamkorlik.
- 1.9. Tadbirkorlik universitetlarda innovatsion ekotizim asosida ta'lim, tadqiqot va tijoratlashirishni amalga oshirish.
- 1.10. Global ta'lim muhitida ilmiy-innovatsion kompetensiyalarni rivojlantirish tendensiyalari.

Kursning maqsadi va vazifalari

"Ilmiy-innovatsion faoliyat menejmenti" kursining maqsadi – oliy ta'lim tashkilotlarida faoliyat ko'rsatayotgan ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektorlar hamda ilmiy ishlar bo'yicha mas'ul rahbarlarning kasbiy kompetentligini rivojlantirish asosida ularda ta'lim-tarbiya jarayonlarini samarali boshqarish malakalarini egallashlariga qaratilgan.

"Ilmiy-innovatsion faoliyat menejmenti" kursining vazifasi – ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektorlar hamda ilmiy ishlar bo'yicha mas'ul rahbarlarning ta'lim-tarbiya jarayonlarini tashkil etishning me'yoriy-huquqiy

asoslarini o'zlashtirish, ta'lim muassasasida boshqaruv faoliyatini tashkil etish va olib borish bo'yicha amaliy ko'nikma va malakalarni shakllantirishga qaratilgan.

Kurs yakunida tinglovchilarning bilim, ko'nikma va malakalariga hamda kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar:

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o'quv modullari bo'yicha tinglovchilar quyidagi yangi bilim, ko'nikma, malaka hamda kompetensiyalarga ega bo'lishlari talab etiladi:

Tinglovchi:

- Yangi O'zbekiston" konsepsiyasi, uning mazmun mohiyati va asosiy tamoyillarini;
- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida inson va fuqaroning asosiy huquqlari, erkinliklari va burchlarini;
- O'zbekiston Respublikasining zamonaviy konstitutsionalizmini;
- aholi talablariga va xalqaro standartlarga to'liq javob beradigan ta'lim, tibbiyot va ijtimoiy himoya tizimini tashkil qilishni;
- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida ma'muriy-hududiy va davlat tuzilishi masalalarini;
- jamiyatning iqtisodiy negizlarini;
- siyosiy va huquqiy islohotlar, davlat boshqaruvi tizimining takomillashtirilishini;
- O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi va uning mohiyatini;
- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining asosiy prinsiplarini;
- Oliy ta'lim sohasiga oid qonun hujjatlari va ularning mazmunini;
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining oliy ta'lim tizimiga oid farmonlari, qarorlarini;
- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining oliy ta'lim tizimiga tegishli qarorlarini;
- Oliy ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining ta'lim jarayonlarini rejalashtirish va tashkil etishga oid buyruqlarini;
- Davlat ta'lim standartlari, ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka talablari, o'quv rejalari, fan dasturlari va ularga qo'yiladigan talablarni, o'quv yuklamlarini rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish usullarini;
- oliy ta'lim tizimida korruptsiya va korruptsiyaga oid huquqbuzarliklarga qarshi kurashish vazifalari, mazmun-mohiyati, yuzaga kelish sabablari, ijtimoiy-huquqiy omillarini;
- O'zbekiston Respublikasining "Ilm-fan va ilmiy faoliyat to'g'risida" hamda "Innovatsion faoliyat to'g'risida" Qonunlari hamda O'zbekiston Respublikasida ilm-fanni 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasining mazmuni va mohiyatini;
- "Yashil" madaniyatni shakllantirish masalalarini;

- ta'lim menejeri innovatsion faoliyatining funksiyalari, bosqichlari, shakllarini;
- innovatsion kompetentlik va uning o'ziga xos xususiyatlarini;
- ta'lim menejerining innovatsion faoliyatida kasbiy professionallik va uning tarkibiy qismlari, professionallikka erishish darajalari, ko'rsatkichlari, texnikasini;
- raqamlashtirish va raqamli transformatsiyaga kirish: asosiy ta'riflar, tushunchalar, maqsad va vazifalari;
- raqamli transformatsiyaning asosiy komponentlarini;
- murakkab infratuzilma va platformalarni;
- oliy ta'limni boshqarish axborot tizimi (HEMIS) va uning roli;
- transformatsiyada raqamli texnologiyalarni;
- ta'limdagi sun'iy intellektning xususiyatlarini;
- ta'limda sun'iy intellektni qo'llashning asosiy yo'llarlarini;
- Katta ma'lumotlar (Big Data) va ilg'or analitikani;
- oliy ta'limda AR/VR texnologiyalari hamda raqamli egizaklarni;
- ochiq ta'lim resurslari (OER) va ulardan foydalanish litsenziyalari;
- buyumlar interneti (IoT) va "aqlli" kampuslarni;
- bilimlarni sinash va baholashning aqlli tizimlarini;
- boshqaruv jarayonini tashkil etishning psixologik omillarini;
- tashkilotda boshqaruv va menejmentning umumiy xususiyatlarini;
- rahbar va unga qo'yiladigan psixologik talablarni;
- boshqaruvda liderlik va rahbarlik uslublarini;
- oliy ta'limni boshqarishga tizimli tahlil asoslarini;
- tizim darajalari va terarxiyalari nazariyasini;
- ta'lim jarayonida strategik qarorlar qabul qilish va farsaytning mazmunini;
- ta'lim tashkilotlar kompleks va maxsus davlat akkreditatsiyasini;
- ichki baholashni tashkil etish bosqichlarini;
- ta'lim tashkilotlar kompleks va maxsus akkreditatsiya qilishda ekspertlarga qo'yiladigan talablarni;
- O'zbekiston Respublikasi hududida tan olinadigan xalqaro akkreditatsiya tashkilotlari va ularga qo'yilgan talablarni;
- kompleks va maxsus davlat akkreditatsiyasidan o'tkazish axborot tizimini;
- ta'lim tashkilotlari faoliyati reyting ko'rsatkichlari va ular bilan ishlash metodologiyasi, xalqaro reytinglarda munosib o'rin egallash choralarini;
- reyting tashkilotlari tomonidan qo'llaniladigan mezonlarni;
- zamonaviy ta'limning global trendlarini;
- tadbirkorlik ta'limining asosiy paradigmalari;
- tadbirkorlik universiteti modelida professor-o'qituvchilar faoliyatini tashkil etish: «Amaliyotchi professorlar» (pop.professor of practice) modelini;
- ilmiy-innovatsion faoliyatni tashkillashtirishning bosqichlari, tashkiliy-pedagogik shartlari, tamoyillari, 4K kompetensiyalarni;

- ekspertlarning vazifalari va ularga qo'yiladigan talablarni;
- innovatsion ekotizimning tarkibiy elementlarini;
- innovatsion ekotizim subektlarining o'zaro xatti-harakatlari bazaviy modelini;
- OTM raqobatbardoshligini asosiy tashkil etuvchilar, xalqaro reytinglar tahlili bo'yicha OTMlar raqobatbardoshlik ko'rsatkichlarini;
- zamonaviy universitetlar modellari va funksiyalari, raqamli iqtisodiyotning oliy ta'limga bo'lgan talablarini;
- tadbirkorlik universiteti modelini;
- raqamli transformatsiya, onlayn ta'lim platformalari, sun'iy intellekt, masofaviy ta'lim vositalari va virtual laboratoriyalarni;
- "Ilg'or muxandislik maktablari" faoliyatini;
- xalqaro loyiha va dasturlar, tadqiqotchilar uchun xalqaro grantlar, almashinuv dasturlari va ilmiy hamkorlik imkoniyatlarini *bilishi* lozim.

Tinglovchi:

- O'zbekiston-2030" strategiyasining mazmun-mohiyatini yoritib berish;
- O'zbekistonning xalqaro maydondagi siyosiy va iqtisodiy aloqalarini tahlil etish va baholash;
- milliy ma'naviyat va qadriyatlar, yangi O'zbekistonning ma'naviy va madaniy tiklanish dasturlari bilan ishlash;
- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Oliy ta'lim tizimiga tegishli qarorlari asosida ta'lim-tarbiya jarayonlarini tashkil etish;
- xorijiy tajribalar asosida malaka talablari, o'quv rejalari va fan dasturlarini takomillashtirish;
- oliy ta'lim tizimida manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'yilganlik holatlarining ko'rinishi, manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelishi mumkin bo'lgan sohalar, ularni oldini olish va bartaraf etish uchun qo'llanilishi lozim bo'lgan chora-tadbirlarning mazmun-mohiyatini yoritib berish;
- zamonaviy ta'lim menejerining innovatsion kompetentligi mazmuni va mohiyati, shakllanish bosqichlari, shakllarini ochib berish;
- ta'lim menejerining innovatsion faoliyatida kasbiy professionallik va uning tarkibiy qismlari, professionallikka erishish darajalari, ko'rsatkichlarini tahlil etish hamda texnikasini qo'llash;
- oliy ta'lim muassasasida o'zgarishlarni boshqarish va raqamli madaniyatni shakllantirish;
- bulutli infratuzilma (IaaS, PaaS, SaaS) va uni oliy ta'lim muassasalarida qo'llash prinsiplariga rioya etish;
- kibernetika orqali ma'lumotlarni himoya qilish;
- zamonaviy ta'lim tizimida sun'iy intellekt (AI) ning ahamiyatini ochib berish va baholash;
- boshqaruv faoliyatining psixologik jihatlarini tahlil etish;
- boshqaruv psixologiyasining mohiyatini ochib berish;

- boshqaruv usullarini qo'llash;
- boshqaruv samaradorligini ta'minlaydigan shaxs sifatlarini tavsifini amalga oshirish;
- tashkilotda jamoa va guruhlarini boshqarishning o'ziga xosligini tahlil qilish va baholash;
- guruhning samarali faoliyatiga to'sqinlik qiluvchi omillarning psixologik tahlil etish;
- muzokara modellari, muzokara usullaridan foydalanish;
- tizim darajalari va ierarxiyalari nazariyasi: universitetda vertikal va gorizontal boshqaruv tuzilmasini tahlil qilish;
- ta'lim sifatini ta'minlashda strategik qarorlar qabul qilish va farsayt texnologiyalardan foydalanish;
- kompleks va maxsus davlat akkreditatsiya o'ld va ta'lim jarayonini tartibga soluvchi normativ hujjatlardan samarali foydalanish;
- O'zbekiston Respublikasining "Ilm-fan va ilmiy faoliyat to'g'risida" hamda "Innovatsion faoliyat to'g'risida" Qonunlari hamda O'zbekiston Respublikasida ilm-fanni 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasining mazmuni va mohiyatini ochib berish;
- Kross-madaniy muloqot asoslarini o'zlashtirish;
- ilmiy materiallarning analitik va vizual tahlili (Litmaps, Research Rabbit, Inciteful, Citation Gecko, VOSviewer, Citation Chaser)ni amalga oshirish;
- tabdikorlik ta'limi modelini amaliyotga tatbiq etish;
- zamonaviy universitetlarni boshqarish modellari asoslarini o'zlashtirish va infratuzilma holatini tahlil etish;
- klassik ta'limni tabdikorlikka transformatsiyalash va bu borada milliy modelni shakllantirish;
- OTMning joriy holati va salohiyatini tahlil qilish (ilmiy-innovatsion faoliyatni tahlil qilish, SWOT, PEST tahlili, KPI, SMART maqsadlar va boshqalar) ko'nikmalariga ega bo'lishi lozim.

Tinglovchi:

- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasidagi asosiy o'zgarishlarni tahlil qilish va ularning zarurligini muhokama etish;
- mamlakatimizning raqamli va harbiy-tibbiy infratuzilmasini takomillashtirishga oid chora tadbirlar bilan ishlash;
- davlat hokimiyatining tashkil etilishining konstitutsiyaviy asoslarini o'zlashtirish;
- Oliy ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishga oid buyruqlari, Davlat ta'lim standartlari, ta'lim yo'nalishlarining va magistratura mutaxassisliklarining malaka talablari, o'quv rejalar va fan dasturlarini takomillashtirish;
- o'quv yuklamalarni rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish;
- me'yoriy uslubiy hujjatlarni ishlab chiqish amaliyotini takomillashtirish mexanizmlarini tahlil etish;

- korruptsiyaga qarshi kurashish ichki tizimining huquqiy asoslarini shakllantirishda xalqaro tajribalardan samarali foydalanish;
- ta'lim menejerining kasbiy professionalligi mazmuni va uni innovatsion faoliyatda boshqaruvda, ishlarni NOT prinsiplari asosida tashkillashtirishda, xodimlar bilan ishlashda, shaxs va jamoaga ta'sir etishda) namoyon bo'lishini tahlil etish va baholash;
- ta'lim menejerining innovatsion faoliyatida aktyorlik va rejissyorlik elementlaridan foydalanish, ijodkorlik, novatorlik g'oyalarni qo'llab-quvvatlash;
- raqamli transformatsiyada kontentning rolini yoritib berish;
- sun'iy intellektning asosiy xususiyatlarini baholash;
- raqamli kontentni yaratish, boshqarish va tarqatish;
- malaka oshirish kurslarini tashkil etishda mobil ta'lim texnologiyalaridan foydalanish;
- rahbar faoliyatini psixologik tavsiflash;
- shaxsning individual-psixologik, ijtimoiy-psixologik xususiyatlarini ajratish;
- shaxsning ijtimoiy-psixologik sifatlariga individual xususiyatlarning ta'sirini o'rganish;
- rahbarning shaxsiy sifatlarini baholash;
- boshqaruv muloqotining ilmiy-amaliy jihatlarni tahlil etish;
- boshqaruv usullarining psixologik xususiyatlarini o'zlashtirish;
- guruhdagi tarkibiy elementlar tahlilini amalga oshirish;
- guruhda axborot almashinuv jarayoni tahlil qilish;
- oliy ta'limni boshqarishda tizimli tahlil va tizimli yondashuvni qo'llash;
- ta'lim tashkilotining ichki baholashini tashkil etish, zarur ma'lumotlarni olish, o'rganish, tahlil qilish va ichki baholash hisobotini tayyorlash;
- xalqaro akkreditatsiya tashkilotlari tomonidan ta'lim dasturlarini akkreditatsiya qilish;
- ekspertlarni tanlash, o'qitish va sertifikatlash tizimidan foydalanish;
- raqamli ta'lim muhitida ilmiy-innovatsion kompetensiyalarni rivojlantirishning pedagogik asoslarini o'zlashtirish;
- oliy ta'lim muassasalarida o'quv jarayonining samarali tashkil etishda farsayt texnologiyalarini amaliyotga tatbiq etish;
- ta'lim muassasalarida iqlim o'zgarishi va barqaror rivojlanishi bo'yicha dasturlardan foydalanish;
- innovatsion ekotizim va uning mazmun-mohiyatini yoritib berish

malakalariga ega bo'lishi lozim.

Tinglovchi:

- 2030-yilgacha O'zbekiston Respublikasining yashil iqtisodiyotga o'tish va ekologik barqarorlikga erishish strategiyasi mohiyati bilan tanishish;
- "Yashil" va inklyuziv iqtisodiy o'sish tamoyillariga asoslangan yuqori iqtisodiy o'sish dasturlari va ularning amaliyotga tatbiq etish istiqbollari belgilash;

- yoshlar ma'naviyatini oshirish bo'yicha davlat dasturlari yuzasidan muhokama tashkil etish va ularni amaliyotda qo'llash;
- O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining buyruqlari asosida ta'lim-tarbiya jarayonlarini tashkil etish;
- Davlat ta'lim standartlari, malaka talablari, o'quv rejalari va fan dasturlari asosida faning ishchi dasturini ishlab chiqish, amal qilish va ularni ijrosini ta'minlash;
- korupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash, ularni majburiy baholash, korupsiya xavfi yuqori hisoblangan lavozimlar ro'yhatini shakllantirish, xavflar darajasini pasaytirish chora tadbirlarini amalga oshirish;
- ta'lim menejering professionalligida talant, tajriba va javobgarlik birligi, diqqatini jalb etish usullarini egallash;
- muvaffaqiyatli raqamli transformatsiya misollari va keyslar yaratish;
- onlayn-dasturlar va gibrid formatlarni boshqarishning eng yaxshi tajribalarini amaliyotga tatbiq etish;
- ta'lim sohasida sun'iy intellektdan foydalanishning afzalliklari va kamchiliklari aniqlash;
- oliy ta'limni boshqarish axborot tizimi (HEMIS) orqali ma'muriy va ta'lim jarayonlarini boshqarish hamda oliy ta'lim muassasasi samaradorlik ko'rsatkichlarini monitoring qilish;
- boshqaruvda liderlik va rahbarlik uslublaridan samarali foydalanish;
- boshqaruv strategiyasini joriy etish va amalga oshirish;
- muzokaralardagi qiyinchiliklar, to'siqlar, mojaro, manipulyatsiyalarni oldini olish;
- ta'lim tashkilotlarini akkreditatsiyadan o'tkazish jarayonida ta'lim tashkilotlari to'g'risida tahliliy ma'lumotlarni to'plash, jarayondagi byurokratik to'siqlarni olib tashlash, korupsiyani oldini olish, mutaxassislarining vaqti va yo'l xarajatlarini tejash hamda tezkor axborot almashish imkoniyatlaridan foydalanish;
- ta'lim tashkilotlarining milliy reyting baholash tizimini yuritish;
- QS University Ranking va Times Higher Education Ranking tashkilotlarining reytinglarida ishtirok etish mezonlari va talablarga rioya etish;
- tadbirkorlik universiteti konsepsiyasini shakllantirish chora-tadbirlarini ishlab chiqish;
- xorijiy mamlakatlar bilan ilm-fan va innovatsiyalar sohasidagi hamkorlik qilish, oliy ta'lim muassasalarida xorijiy grantlarni jalb qilish;
- ilmiy-innovatsion faoliyatni rivojlantirishda sun'iy intellekt vositalaridan foydalanish;
- tadbirkorlik universitetlarida innovatsion ekotizimni shakllantirish va rivojlantirish;
- Akademik spin-off, SPIN-OFF shaklidagi akademik tadbirkorlikning ustuvorliklarini baholash;
- jamoaviy muammolarni hal qilishga yo'naltirilgan loyiha va startaplarni yaratish;
- innovatsion ekotizimlar, universitetlar, innovatsion markazlar,

texnoparklar va startap inkubatorlari bilan hamkorlikni yo'lga qo'yish;

- oliy ta'lim muassasasini ilmiy-innovatsion rivojlanish strategiyasini shakllantirish kompetensiyalariga ega bo'lishi lozim.

Kurs hajmi

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursi 288 soatni tashkil etadi. Bunda o'quv dasturining 144 soat hajmi ishdan ajralmagan holda mustaqil malaka oshirish usullari asosida, 144 soati to'g'ridan-to'g'ri (bevosita) malaka oshirish shaklida ishdan ajragan holda amalga oshiriladi. Malaka oshirishning bevosita shaklida bir haftadagi o'quv yuklarni oshirishning eng yuqori hajmi 36 soatni tashkil etadi. Attestatsiyadan muvaffaqiyatli o'tgan kurs tinglovchilariga O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015 yil 12 iyundagi PF-4732-son Farmoni 3-ilovasi bilan tasdiqlangan davlat namunasidagi malaka attestati beriladi.

"ILMIY-INNOVATSION FAOLİYAT MENEJMENTI" YO'NALISHI BO'YICHA QAYTA TAYYORLASH VA MALAKA OSHIRISH KURSINING O'QUV MODULLARI VA ULARNING MAZMUNI

1.1. Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyat rivojining ma'naviy asoslari.

"Yangi O'zbekiston" konsepsiyasi, uning mazmun mohiyati va asosiy tamoyillari. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasini amalga oshirish jarayoni va o'rnatilgan tajriba. "O'zbekiston-2030" strategiyasining ahamiyati. Mamlakatimizda barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlash va aholi turmush darajasini oshirish. Aholi talablari va xalqaro standartlarga to'liq javob beradigan ta'lim, tibbiyot va ijtimoiy himoya tizimini tashkil qilish. Aholi uchun qulay ekologik sharoitlarni yaratish va xalq xizmatidagi adolatli va zamonaviy davlatni barpo etish. Mamlakatning suvereniteti va xavfsizligini kafolatli ta'minlash.

Huquqiy davlat va qonun ustuvorligi. Siyosiy va huquqiy islohotlar, davlat boshqaruvi tizimining takomillashtirilishi. Qonun ustuvorligini ta'minlash, xalq xizmatidagi davlat boshqaruvi tashkil etish. O'zbekiston Respublikasining zamonaviy konstitutsionalizmi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasidagi asosiy o'zgarishlar va ularning zaruriyati. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida inson va fuqaroning asosiy huquqlari, erkinliklari va burchlari. Jamiyatning iqtisodiy negizlari. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida ma'muriy-hududiy va davlat tuzilishi masalalari. Davlat hokimiyatining tashkil etilishining konstitutsiyaviy asoslari.

2030-yilgacha O'zbekiston Respublikasining yashil iqtisodiyotga o'tish va ekologik barqarorlikga erishish strategiyasi. "Yashil" va inklyuziv iqtisodiy o'sish tamoyillariga asoslangan yuqori iqtisodiy o'sish dasturlari va ularning amaliyotga tadbiq etish istiqbollari, "Yashil" madaniyatni shakllantirish masalalari.

Ijtimoiy rivojlanish va inson kapitali, yangi avlod kadrlarini tayyorlash. Ayollar va yoshlarni qo'llab-quvvatlash, gender tenglik va yoshlar siyosati. Yoshlarning mamlakat rivojidagi roli. Yoshlar ma'naviyatini oshirish bo'yicha davlat dasturlari.

Milliy ma'naviyat va qadriyatlar, yangi O'zbekistonning ma'naviy va madaniy tiklanish dasturlari. Global jarayonlar va O'zbekistonning o'rni, O'zbekistonning xalqaro maydondagi siyosiy va iqtisodiy aloqalari. "Xavfsiz va tinchliksevar davlat" tamoyiliga asoslangan siyosatni izchil davom ettirish. Mamlakatimizning raqamli va harbiy-tibbiy infratuzilmasini takomillashtirishga oid chora tadbirlar.

1.2. Oliy ta'limning normativ huquqiy asoslari.

Oliy ta'lim sohasiga oid qonun hujjatlarining umumiy tavsifi. Oliy ta'lim tizimini tartibga soluvchi normativ - huquqiy hujjatlar tushunchasi. Normativ-huquqiy hujjatlarining turlari. Normativ huquqiy hujjatlarga qo'yiladigan talablar. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi, O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi qonuni. Ta'lim jarayoni ishtirokchilarini ijtimoiy himoya qilish. Ta'lim to'g'risidagi qonun hujjatlarini buzganlik uchun javobgarlik.

O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi va uning mohiyati. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Oliy ta'lim tizimiga oid farmonlari va qarorlari. Oliy ta'lim sohasiga oid qonunosti hujjatlari va ularning turlari. Davlat oliy ta'lim muassasalarining akademik va tashkiliy-boshqaruv mustaqilligini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar. Davlat oliy ta'lim muassasalariga moliyaviy mustaqillik berish chora-tadbirlari.

Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining buyruqlari. O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining ta'lim va tarbiya jarayonlarini tashkil etishga oid buyruqlari. Davlat ta'lim standartlari, ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka talablari, o'quv rejalari, fan dasturlari va ularga qo'yiladigan talablar. O'quv yuklamalarini rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish usullari. OTMlarning lokal hujjatlari (Ustav, Ichki tartib qoidalar).

Meyoriy ustubiy hujjatlarini ishlab chiqish amaliyotini takomillashtirish mexanizmlari. Ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka talablari, o'quv rejalari va fan dasturlarini ishlab chiqish. Xorijiy tajribalar asosida Malaka talablari, o'quv rejalari va fan dasturlarini takomillashtirish.

1.3. Oliy ta'lim tashkilotlarida korrupsiya va manfaatlar to'qnashuvining oldini olish.

Oliy ta'lim tizimida korrupsiya va korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarga qarshi kurashish vazifalari, mazmun-mohiyati, yuzaga kelish sabablari, ijtimoiy-huquqiy omillari.

Oliy ta'lim tizimida manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'yilganlik holatlarining ko'rinishi, manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelishi mumkin bo'lgan sohalar, ularni oldini olish va bartaraf etish uchun qo'llanilishi lozim bo'lgan chora-tadbirlarning mazmun-mohiyati, fuqarolarni ishga qabul qilish jarayonlarini nazoratga olinishini ta'minlash (normozdlarni tekshirish tartibi), ushbu sohada qo'llanilishi lozim bo'lgan xorij tajribasi.

Korrupsiyaga qarshi kurashish ichki tizimining huquqiy asoslarini shakllantirishda xalqaro tajribaning ahamiyati, korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash, ularni majburiy baholash, korrupsiya xavfi yuqori hisoblangan lavozimlar ro'yhatini shakllantirish, xavflar darajasini pasaytirish chora tadbirlarini amalga oshirish tartibi.

1.4. Ta'lim menejerining innovatsion faoliyati, kompetentligi, professionalligi.

Ta'lim menejerining innovatsion faoliyati tushunchasi. Innovatsiyani ta'lim menejeri faoliyatida tutgan o'rni, ahamiyati. Ta'lim menejeri innovatsion faoliyatining funksiyalari, bosqichlari, shakllari.

Innovatsion kompetentlik va uning o'ziga xos xususiyatlari. Zamonaviy ta'lim menejerining innovatsion kompetentligi mazmuni va mohiyati, shakllanish bosqichlari, shakllari. Ta'lim jarayonini innovatsion tashkil etish va boshqarishda xalqaro tajribalar. Innovatsion kompetentlik - innovatsion faoliyatning poydevori sifatida.

Innovatsion faoliyat ta'lim menejeri professionalligining asosi. Ta'lim menejerining innovatsion faoliyatida kasbiy professionallik va uning tarkibiy qismlari, professionallikka erishish darajalari, ko'rsatkichlari, texnikasi. Ta'lim menejerining kasbiy professionalligi mazmuni va uni innovatsion faoliyatda (boshqaruvda, ishlarni NOT prinsiplari asosida tashkillashtirishda, xodimlar bilan ishlashda, shaxs va jamoaga ta'sir etishda) namoyon bo'lishi.

Ta'lim menejerining professional boshqaruv mahorati, texnikasi, uslublari. Ta'lim menejerining innovatsion faoliyatida aktyorlik va rejissorlik elementlaridan foydalanish, ijodkorlik, novatorlik. Innovatsion rivojlanish va novatorlik g'oyalarni qo'llab-quvvatlash mazmuni, shakl va usullari. Ta'lim menejerining professionalligida talant, tajriba va javobgarlik birligi, diqqatini jalb etish usullari va ularni egallash yo'llari.

1.5. Oliy ta'limni boshqarishda raqamli texnologiyalar.

Raqamlashtirish va raqamli transformatsiyaga kirish: asosiy ta'riflar, tushunchalar, maqsad va vazifalar. Oliy ta'limda raqamli transformatsiyaning xususiyatlari (yangi talablar va chaqiriqlar). Rahbarlar va o'qituvchilarning raqamli kompetentligi. Menejerlar va pedagoglar uchun raqamli savodxonlikning ahamiyati. Xodimlar malakasini oshirishning asosiy yo'nalishlari. Oliy ta'lim muassasasida o'zgarishlarni boshqarish va raqamli madaniyatni shakllantirish.

Raqamli transformatsiyaning asosiy komponentlari. Infratuzilma, platformalar, texnologiyalar, kontent o'zaro bog'liq tarkibiy qismlar sifatida. Tashkiliy va normativ-huquqiy jihatlar (akkreditatsiya, raqamli xizmatlarni litsenziyalash).

Murakkab infratuzilma va platformalar. Asosiy yechimlar sharhi: ERP, CRM, BPR. Oliy ta'limni boshqarish axborot tizimi (HEMIS) va uning roli: ma'muriy va ta'lim jarayonlarini boshqarish hamda oliy ta'lim muassasasi samaradorlik ko'rsatkichlarini monitoring qilish. Bulutli infratuzilma (IaaS, PaaS, SaaS) va uni oliy ta'lim muassasalarida qo'llash prinsiplari. Kiberxavfsizlik va ma'lumotlarni himoya qilish.

Transformatsiyada raqamli texnologiyalar. Zamonaviy ta'lim tizimida sun'iy intellekt (AI) ning ahamiyati. Ta'limdagi sun'iy intellektning xususiyatlari. Sun'iy intellektning asosiy xususiyatlari. Ta'lim sohasida sun'iy intellektdan foydalanishning afzalliklari va kamchiliklari. Pedagogik jarayonda sun'iy intellektning roli. Ta'limda sun'iy intellektni qo'llashning asosiy yo'nalishlari. Bilimlarni sinash va baholashning aqli tizimlari. Ta'limda sun'iy intellektningdan foydalanish istiqbollari va xavflari. Katta ma'lumotlar (Big Data) va ilg'or analitika. Oliy ta'limda AR/VR texnologiyalari hamda raqamli egizaklar. Taqsimlangan reyestrlar texnologiyalari (blokcheyn): raqamli diplomlar, mikrokredenshlilar. Additiv texnologiyalar: ta'lim jarayoni va ilmiy tadqiqotlardagi amaliy misollar. Buyumlar interneti (IoT) va "aqli" kampuslar. Jarayonlarni robotlashtirish (RPA): ma'muriy ishlarning rutinasini kamaytirish, elektron hujjat aylanishi.

Raqamli transformatsiyada kontentning roli. Raqamli kontentni yaratish, boshqarish va tarqatish. Malaka oshirish kurslarini tashkil etishda mobil ta'lim texnologiyalaridan foydalanish. Ochiq ta'lim resurslari (OER) va ulardan foydalanish litsenziyalari. Turli toifadagi tinglovchilar uchun shaxsiylashtirilgan kontent.

Muvaffaqiyatli raqamli transformatsiya misollari va keyslar. Dunyo va mintaqadagi yetakchi oliy ta'lim muassasalarida raqamli texnologiyalarni joriy etish misollari. Onlayn-dasturlar va gibril formatlarni boshqarishning eng yaxshi

tajribalari. O'qituvchilar va bitiruvchilarning raqamli kompetensiyalarini shakllantirish hamda mehnat bozorida talablar. Raqamli sertifikatlar va elektron diplomlar (Digital Credentials).

1.6. Boshqaruv psixologiyasi va liderlik.

Boshqaruv jarayonini tashkil etishning psixologik omillari. Tashkilotda boshqaruv va menejmentning umumiy xususiyatlari. Tashkiliy psixologiyaning tadqiqot sohasi va predmeti. Professional faoliyatning psixologik tuzilishi. Boshqaruv faoliyatining psixologik jihatlari. Boshqaruv psixologiyasining mohiyati. Tashkilotda shaxs boshqaruvning ham obyekt, ham subyekt sifatida. Shaxsning individual-psixologik, ijtimoiy-psixologik xususiyatlari. Shaxsning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari tipologiyasi. Shaxsning ijtimoiy-psixologik sifatlariga individual xususiyatlarning ta'siri.

Menejer - shaxs sifatida. Rahbar shaxsi va boshqaruv uslublari. Tashkilotda rahbarlik va uning faoliyat psixologiyasi. Madaniyatli rahbarning psixologik portreti. Boshqaruv va menejment bo'yicha ta'lim. Rahbar va unga qo'yiladigan psixologik talablar. Rahbar faoliyatining psixologik tavsifi. Boshqaruv samaradorligini ta'minlaydigan shaxs sifatlarini tavsifi. Rahbarning shaxsiy sifatlarini baholash. Boshqaruv muloqotining ilmiy-amaliy jihatlari. Muloqot ijtimoiy-psixologik hodisa sifatida. Faoliyat bilan muloqotning o'zaro aloqadorligi. Muloqotning asosiy funksiyalari. Muloqotning psixologik tuzilishi.

Boshqaruvda liderlik va rahbarlik uslublari. Menejer modeli. Boshqaruv strategiyasi. Rahbarning tashkilotni strategik ko'ra bilishi va zimmasidagi vazifasini shakllantirishi. Strategiyani joriy etish va amalga oshirish. Boshqaruv usullari. Boshqaruv uslublarning psixologik xususiyatlari. Rahbarlik muloqoti va uning bosqichlari. Boshqaruv qarorlarni qabul qilish. Tashkilotda jamoa va guruhlarini boshqarishning o'ziga xosligi. Guruxlar psixologiyasi. Kichik ijtimoiy guruh tashkilotning ijtimoiy-psixologik tavsifi sifatida. Guruhdagi tarkibiy faoliyatiga to'g'ri keluvchi omillarning psixologik tahlili. Guruhdagi tarkibiy elementlar tahlili. Guruhda axborot almashinuv jarayoni tahlili. Kichik ijtimoiy guruh tashkilotning ijtimoiy-psixologik tavsifi sifatida. Guruhning samarali faoliyatiga to'g'ri keluvchi omillarning psixologik tahlili. Guruhda axborot almashinuv jarayoni tahlili. Tashkilotni boshqarishda muzokaralar. Muzokaralarning mohiyati va tasnifi. Muzokara modellari. Muzokara uslublari. Muzokaralardagi qiyinchiliklar, to'siqlar, mojarolar, manipulyatsiyalar.

Oliy ta'limni boshqarishga tizimli tahlil asoslari. Oliy ta'limni boshqarishda tizimli yondashuv asoslari: tizim tushunchasi, uning elementlari va xossalari. Tizim darajalari va ierarxiyalari nazariyasi: universitetda vertikal va gorizontal

boshqaruv tuzilmasini tahlil qilish. Oliy ta'limni boshqarishda tizimli tahlil va tizimli yondashuvni qo'llash.

Ta'lim jarayonida strategik qarorlar qabul qilish va farsaytning mazmuni. Ta'lim sifatini ta'minlashda strategik qarorlar qabul qilish va farsaytni texnologiyalardan foydalanishning zaruriyati. Oliy ta'limda ta'lim sifatini ta'minlashning strategik maqsadlari, ustuvor yo'nalishlari, vazifalari, o'rta va uzoq muddatli istiqboldagi vazifalarni amalga oshiriga doir qarorlar qabul qilishda rahbar kompetentligi. Oliy ta'lim muassasalarida o'quv jarayonining samarali tashkil etishda farsayt texnologiyalaridan foydalanish.

Shaxsiy motivatsiyalash usullari. Majlislar o'tkazish texnologiyasi. Vaqtni boshqarish. Boshqaruvda nazoratni takomillashtirish. Insoniy munosabatlar boshqaruv omili sifatida.

1.7. Respublika oliy ta'lim muassasalarining xalqaro reytinglardagi o'rni va ularga kirish omillari.

Ta'lim tashkilotlar kompleks va maxsus davlat akkreditatsiyasi. Kompleks va maxsus davlat akkreditatsiya tushunchasi. Xorijiy tajriba. Kompleks va maxsus davlat akkreditatsiya oid va ta'lim jarayonini tartibga soluvchi normativ hujjatlar.

Ta'lim tashkilotlari tomonidan ichki baholashni tashkil etish. Ichki baholashni tashkil etish bosqichlari. Zarur ma'lumotlarni olish, o'rganish, tahlil qilish va ichki baholash hisobotni tayyorlash.

Ta'lim tashkilotlar kompleks va maxsus akkreditatsiya qilishda ekspertlarga qo'yiladigan talablar. Ta'lim sifatini tashqi baholash: metodologiya va yondashuv. Ekspertlarning vazifalari va ularga qo'yiladigan talablar. Ekspertlarni tanlash, o'qitish va sertifikatlash tizimi.

O'zbekiston Respublikasi hududida tan olinadigan xalqaro akkreditatsiya tashkilotlari va ularga qo'yilgan talablar. Xalqaro akkreditatsiya tashkilotlari tomonidan ta'lim dasturlarini akkreditatsiya qilish.

Kompleks va maxsus davlat akkreditatsiyasidan o'tkazish axborot tizimi. Ta'lim tashkilotlarini akkreditatsiyadan o'tkazish jarayonida ta'lim tashkilotlari to'g'risida tahliliy ma'lumotlarni to'plash, jarayondagi byurokratik to'siqlarni olib tashlash, korruptsiyani oldini olish, mutaxassislarning vaqti va yo'l xarajatlarini tejash hamda tezkor axborot almashish imkoniyatlari.

Respublika ta'lim tashkilotlarining milliy reyting baholash tizimini yuritish. Ta'lim tashkilotlari faoliyati reyting ko'rsatkichlari va ular bilan ishlash metodologiyasi, xalqaro reytinglarda munosib o'rin egallash choralari.

Reyting tashkilotlari tomonidan qo'llaniladigan mezonlar. Xalqaro reyting tashkilotlarining oliy ta'lim muassasalariga ta'siri va mavjud platformalar. QS University Ranking va Times Higher Education Ranking tashkilotlarining

reytinglarida ishtirok etish mezonlari va talablari. O'zbekistondagi ilmiy nashriyotlarining rivojlanib borayotgan dinamikasi, oldida turgan muammolari, imkoniyatlari va sifatli ilmiy nashrlarning rivojlanishi: tahlil, talab va istiqbollar

1.8. Oliy ta'limda ilmiy va innovatsion faoliyatni tashkil etish, xalqaro tajribalar va hamkorlik.

Zamonaviy ta'limning global trendlari. Jahonda oliy ta'lim rivojlanish tendensiyalari: umumiy trendlar va strategik yo'nalishlar. Zamonaviy universitetlarni boshqarish modellari va infratuzilma holati: Tadbirkorlik ta'limi modeli. Tadbirkorlik ta'limining asosiy paradigmalari. Tadbirkorlik universiteti konsepsiyasini shakllantirish chora-tadbirlarini ishlab chiqish. OTMlarda talim, ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish, ilmiy tadqiqot natijalarni tijoratlashtirish. Tadbirkorlik universiteti modelida professor - o'qituvchilar faoliyatini tashkil etish: "Amaliyotchi professorlar" (pop. professor of practice) modeli.

O'zbekiston Respublikasining "Ilm-fan va ilmiy faoliyat to'g'risida" hamda "Innovatsion faoliyat to'g'risida" Qonunlari hamda O'zbekiston Respublikasida ilm-fanni 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasining mazmuni va mohiyati. Xorijiy mamlakatlar bilan ilm-fan va innovatsiyalar sohasidagi hamkorlik, oliy ta'lim muassasalarida xorijiy grantlarni jalb qilish. Ilmiy faoliyatga oid davlat dasturlarini shakllantirish va amalga oshirish. Ilmiy-tadqiqot loyihalarini tayyorlash va amalga oshirish bosqichlari.

Rahbarning ilmiy-innovatsion faoliyat kompetentligi. Ilmiy-innovatsion faoliyatni tashkillashtirishning bosqichlari tashkiliy-pedagogik shartlari, tamoyillari. 4K kompetensiyalar. Raqamli ta'lim muhitida ilmiy-innovatsion kompetensiyalarni rivojlantirishning pedagogik asoslari. Xalqaro ilmiy bazalar va platformalar tahlili (ProQuest, ScienceDirect, Research Gate, Ednote, Scopus, WOS, Springer, Uzbekistan Research online, Google Academia). Ilmiy materiallarning analitik va vizual tahlili (Litmaps, ResearchRabbit, Inciteful, Citation Gecko, VOSviewer, CitationChaser). Ilmiy-innovatsion faoliyatni rivojlantirishda sun'iy intellekt vositalaridan foydalanishning ahamiyati.

1.9. Tadbirkorlik universitetlarda innovatsion ekotizim asosida ta'lim, tadqiqot va tijoratlashtirishni amalga oshirish.

Tadbirkorlik universitetlari rivojlanishi orqali milliy iqtisodiyotning transformatsiyalashuvi. Universitetning korporatsiya sifatidagi "qo'shilgan qiymatining" o'sishi. Innovatsion ekotizim va uning mazmun-mohiyati. Innovatsion ekotizimning tarkibiy elementlari. Innovatsion ekotizim subyektlarining o'zaro xatti-harakatlari bazaviy modeli. Tadbirkorlik universitetlarida innovatsion ekotizimni shakllantirish va rivojlantirish.

Tadbirkorlik universitetiga o'tish uchun zarur bo'ladigan o'zgarishlar. Akademik tadbirkorlik instituti. Akademik spin-off, SPIN-OFF shaklidagi akademik tadbirkorlikning ustuvorliklari. Muvaffaqiyatli xalqaro startaplar. OTM raqobatbardoshligini asosiy tashkil etuvchilar, xalqaro reytinglar tahlili bo'yicha OTMlar raqobatbardoshlik ko'rsatkichlari. OTMning raqobatbardoshligini baholash mezonlari "ish bilan bandlik samaradorligi" va "OTMning xalqaro faoliyati".

Bilimlar iqtisodiyoti va tadbirkorlik universitetlari. Zamonaviy universitetlar modellari va funksiyalari, raqamli iqtisodiyotning oliy ta'limga bo'lgan talablari. Tadbirkorlik universiteti modeli Tadbirkorlik universitetining umumiy tavsiflari, tadbirkorlik universitetlarining muvaffaqiyati. Tadbirkorlik ta'limi (TT), innovatsion iqtisodiyot va biznes ehtiyojlari, tadbirkorlik ta'limining asosiy maqsadi. Klassik ta'limni tadbirkorlikka transformatsiyalash va bu borada milliy modelni shakllantirish istiqbollari.

1.10. Global ta'lim muhitida ilmiy-innovatsion kompetensiyalarni rivojlantirish tendensiyalari.

Raqamli transformatsiya, onlayn ta'lim platformalari, sun'iy intellekt, masofaviy ta'lim vositalari va virtual laboratoriyalar. Ijodkorlik va innovatsiya, ijodiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish uchun interaktiv loyihaviy faoliyat.

Xalqaro loyiha va dasturlar, tadqiqotchilar uchun xalqaro grantlar, almashinuv dasturlari va ilmiy hamkorlik imkoniyatlari. "Ilg'or muxandislik maktablari" faoliyatini tashkil etish.

Kross-madaniy muloqot. Turli madaniy va ilmiy makonlardan bilim olish ko'nikmalari mustahkamlash. Ta'lim muassasalari iqlim o'zgarishi va barqaror rivojlanish bo'yicha dastur. Ijtimoiy innovatsiyalar. Jamoaviy muammolarni hal qilishga yo'naltirilgan loyiha va startaplarni yaratish.

Tadqiqot va innovatsion ko'nikmalarni rivojlantirish. Ilmiy izlanishlarga yo'naltirilgan ta'lim. Oliy ta'limda talabalarning ilmiy tadqiqot faoliyatida faol ishtiroki. Innovatsion ekotizimlar, universitetlar innovatsion markazlar, texnoparklar va startap inkubatorlari bilan hamkorlik.

Oliy ta'lim muassasasini ilmiy-innovatsion rivojlanish strategiyasini shakllantirish: OTMning joriy holati va salohiyatini tahlil qilish (ilmiy-innovatsion faoliyatini tahlil qilish, SWOT, PEST tahlili, KPI, SMART maqsadlar va boshqalar).

Malakaviy attestatsiya

Tinglovchilarning malakaviy attestatsiyasi kasbiy, o'quv-metodik va ilmiy-metodik faoliyati natijalari (elektron portfolioda qayd etilgan ko'rsatkichlari),

kursni tamomlagandan keyingi onlayn test sinovlari hamda Attestatsiya komissiyasida bitiruv ishini himoya qilish asosida o'tkaziladi.

Seminar-treninglarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar-treningda tinglovchilar o'quv modullari doirasidagi ijodiy topshiriqlar, keyslar, o'quv loyihalari, texnologik jarayonlar bilan bog'liq vaziyatli masalalar asosida amaliy ishlarni bajaradilar.

Seminar-treninglar zamonaviy ta'lim uslublari, innovatsion texnologiyalar va interaktiv ta'lim usullaridan foydalanib, ishtirokchilar o'rtasida bilim almashinuvi va amaliy ko'nikmalarni rivojlantirishga qaratilgan trening shaklda o'tkaziladi. Bundan tashqari, mustaqil holda o'quv va ilmiy adabiyotlardan, elektron resurslardan, tarqatma materiallardan foydalanish tavsiya etiladi.

Mustaqil malaka oshirishni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Mustaqil malaka oshirish quyidagi shakllarni o'z ichiga oladi: ochiq o'quv mashg'ulotlari va mahorat darslarini tashkil etish; iqtidorli va iste'dodli talabalar bilan ishlash; ilmiy konferensiyalarda ma'ruza bilan qatnashish; ilmiy jurnallarda maqolalar chop etish; ko'rgazma va tanlovlarda ishtirok etish; ilmiy loyihalarda ishtirok etish; xalqaro (impakt-faktorli) nashrlarda maqolalar e'lon qilish; ixtiro (patent), ratsionalizatorlik takliflari, innovatsion ishlanmalarga mualliflik qilish; monografiya, mualliflik ijodiy ishlar katalogini tayyorlash va nashrdan chiqarish; o'quv adabiyotlari (darslik, o'quv qo'llanma, metodik qo'llanma)ni tayyorlash va nashrdan chiqarish; falsafa doktori (PhD) darajasini olish uchun himoya qilingan dissertatsiyaga ilmiy rahbarlik qilish.

Rahbar kadrlarning mustaqil malaka oshirish natijalari elektron portfolio tizimida o'z aksini topadi.

Tajriba almashishlarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Tajriba almashish yetakchi oliy ta'lim muassasalarida yoki iqtisodiyot va ijtimoiy soha tarmoqlarining tegishli tashkilotlarida tashkil etiladi.

Dasturning axborot-metodik ta'minoti

Modullarni o'qitish jarayonida ishlab chiqilgan o'quv-metodik materiallar, tegishli soha bo'yicha ilmiy jurnallar, Internet resurslari, multimedia mahsulotlari va boshqa elektron va qog'oz variantdagi manbaalardan foydalaniladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

I. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining asarlari

1. Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: "O'zbekiston", 2017. – 488 b.
2. Mirziyoev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. 1-jild. – T.: "O'zbekiston", 2017. – 592 b.
3. Mirziyoev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. 2-jild. T.: "O'zbekiston", 2018. – 507 b.
4. Mirziyoev Sh.M. Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug', hayoti yorug' va kelajagi farovon bo'ladi. 3-jild. – T.: "O'zbekiston", 2019. – 400 b.
5. Mirziyoev Sh.M. Milliy tiklanishdan-milliy yuksalish sari. 4-jild. – T.: "O'zbekiston", 2020. – 400 b.
6. Mirziyoev Sh.M. Yangi O'zbekiston Strategiyasi. – T.: "O'zbekiston", 2021. – 457 b.

II. Normativ-huquqiy hujjatlar

1. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. – T.: O'zbekiston, 2023.
2. O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrda qabul qilingan "Ta'lim to'g'risida" Qonuni.
3. O'zbekiston Respublikasining "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida" Qonuni.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015-yil 12-iyundagi "Oliy ta'lim muassasalarining rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida" PF-4732-sonli Farmoni.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 27-maydagi "O'zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" PF-5729-son Farmoni.
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 27-avgustdagi "Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to'g'risida"gi PF-5789-sonli Farmoni.
7. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 23-sentabrda "Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi 797-sonli Qarori.
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida" PF-5847-sonli Farmoni.
9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 29-oktabrdagi "Ilm-fanni 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida" PF-6097-sonli Farmoni.

10. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi "2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida" PF-60-son Farmoni.

11. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 25-yanvardagi "Respublika ijro etuvchi hokimiyat organlari faoliyatini samarali yo'lga qo'yishga doir birinchi navbatdagi tashkiliy chora-tadbirlar to'g'risida" PF-14-sonli Farmoni.

12. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentabrda "O'zbekiston - 2030" strategiyasi to'g'risida" PF-158-son Farmoni.

13. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024 yil 21 iyundagi "Aholi va davlat xizmatchilarining korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi bilimlarini uzluksiz oshirish tizimini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida" PQ-228-son Qarori.

III. Maxsus adabiyotlar

1. Oliy ta'limning me'yoriy - huquqiy hujjatlari to'plami. – T., 2013.
2. Muslimov N.A va boshqalar. Pedagogik kompetentlik va kreativ asoslari. O'quv-metodik qo'llanma. – T.: "Sano-standart", 2015. – 120 b.
3. Печеркина А.А. Развитие профессиональной компетентности педагога: теория и практика [Текст]: монография / А.А. Печеркина, Э.Э. Сыманюк, Е.Л. Умникова: УГПУ – Екатеринбург: [б.и.], 2011. – 233 с.
4. Компетенции педагога XXI века [Электронный ресурс]: сб. материалов респ. конференции (Минск, 25 нояб. 2021 г.) / М-во образования Респ. Беларусь, ГУО «Акад. последиплом. образования», ОО «БПО». – Минск: АПО, 2021.
5. Ishmuhamedov R, Mirsolieva M, Akramov A. Rahbarning innovatsion faoliyati. – T.: "Fan va texnologiyalar", 2019. – 68 b.
6. O'rinov V. O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim muassasalarida ECTS kredit-modul tizimi: asosiy tushunchalar va qoidalar. O'quv qo'llanma. – Nyu Bransvik Universiteti, 2020.
7. Usmonov B.Sh., Xabibullaev R.A. Oliy o'quv yurtlarida o'quv jarayonini kredit-modul tizimida tashkil qilish. O'quv qo'llanma. – T.: "Tafakkur" nashriyoti, 2020. – 120 b.
8. Maxkamova M.A. Ta'limda innovatsion menejment. Monografiya. – T.: "Fan va texnologiya", 2019. – 164 b.
9. J.Tidd and J.Bessant. Managing Innovation: Integrating Technological, Market and Organizational Change. Worn Wiley and Son's Ltd, Fourth edition, 2012.
10. Вестерманн Г. Цифровая трансформация. Как пережить революцию в бизнесе / Г. Вестерманн, А. Макафи. – М.: Манн, Иванов и Фербер, 2016.
11. Михеева Н.В., Румянцева М.Н., Булакова Н.М. Искусственный интеллект и системы поддержки принятия решений. – М.: ЮРАЙТ, 2019.
12. Кравченко А.И., Кравченко И.А. Цифровая трансформация высшего образования: проблемы и перспективы. – М.: ЛЕНАНД, 2021.

13. Sharda, R., Delen, D., & Turban, E. (2020). *Analytics, Data Science, & Artificial Intelligence: Systems for Decision Support*. Pearson.
14. V.Karimova, I.Isomov, N.Malikova, G.Otamurodov. Tizimli tahlil va qaror qabul qilish asoslari. O'quv qo'llanma.- T., 2020. -231b.
15. Цифровая трансформация высшего образования – вызов времени аннотированный библиографический указатель / Т. В. Блинова; под редакцией С.А. Беляевой, С.В. Муслиной. - Челябинск, 2021. - 281 с.
16. Abdullayeva M. Mobil ta'lim texnologiyalari yordamida malaka oshirish tizimi. - Nukus: Karakalpakstan, 2021.
17. Qurbonova, S. Oliy ta'limda mobil texnologiyalarni qo'llash. -T.: TDPU, 2019.
18. Kearney, M., Schuck, S., Burden, K., & Aubusson, P. (2018). "Mobile learning in pre-service teacher education: Examining the use of professional learning designs for future work contexts." *Australasian Journal of Educational Technology*, 34(3).
19. Al-Hunaiyan, A., Al-Sharhan, S., & Alhajri, R. (2017). "A new mobile learning model in the context of smart classroom environment: A holistic approach". *International Journal of Interactive Mobile Technologies*, 11(3), 39-56.
20. Тенденции развития высшего образования в мире и в России. Аналитический доклад.-М., 2021. -198 с.
21. A.S. Zikriyoyev. Dunyo universitetlari reytingidagi tadqiqotchi olimlar orasida o'zingizni kashf qiling. -T.: Navro'z, 2020. ISBN.9789943659285
22. Sherzod Mustafakulov, Aziz Zikriyoyev, Dilnoza Allazarova, Tokhir Khasanov, Sokhimalik Khomidov. Explore Yourself Among World – Class Researchers. Grand OLEditor.-T., 2019. ISBN: 8175 25766-0.
23. Nurimbetov R.I. Universitet 3.0 modeli va ta'lim sifatini ta'minlash masalalari: O'quv qo'llanma. -T., 2022. - 189 b.
24. Усольцев А.П., Антипова Е.П. Инновационная деятельность учителей - Миф или реальность?// Образование и наука. Том 21, № 5., 2019. <https://doi.org/10.17853/1994-5639-2019-5-9-42>
25. N.Arabov, YE.Nexoda. Kadrlarni innovatsion boshqarish. Darslik. -T., 2024. -356 b.
26. Pulatova T.X. Raqamli ta'lim sharoitida umumiy o'rta ta'limda innovatsion faoliyatni boshqarish metodikasi // SAI. 2022. №1.
27. Al-Ansi, A. M., Jaboo, M., Garad, A., & Al-Ansi, A. (2023). Analyzing augmented reality (AR) and virtual reality (VR) recent development in education. *Social Sciences and Humanities Open*, 8(1), 100532. <https://doi.org/10.1016/j.ssoho.2023.100532> Li, C., & Lin, W. (2023). Extracurricular tutoring fever: Competitive pressure and peer effect. *China Economic Quarterly International*, 3(4), 248-259. <https://doi.org/10.1016/j.ceqi.2023.12.002>
28. McKenna, K., Gupta, K., Kaiser, L., Lopes, T., & Zarestky, J. (2020). *Blended Learning: Balancing the Best of Both Worlds for Adult Learners*. Adult Learning, 31(4), 139-149. <https://doi.org/10.1177/1045159519891997>.
29. Alhamami, H. (2019). The Digital Electronic Media Methods in Communication with the Public: BBC Website as a Model. *New Media and Mass Communication*, 81, 82-91. <https://doi.org/10.7176/nmmc/81-08>.
30. Ashraf, M. A., Yang, M., Zhang, Y., Denden, M., Tlili, A., Liu, J., Huang, R., & Burgos, D. (2021). A systematic review of systematic reviews on blended learning: Trends, gaps and future directions. *Psychology Research and Behavior Management*, 14, 1525-1541. <https://doi.org/10.2147/PRBM.S331741>
31. Ballestar, M. T., Mir, M. C., Pedraza, L. M. D., & Sainz, J. (2024). Effectiveness of tutoring at school: A machine learning evaluation. *Technological Forecasting and Social Change*, 199(November 2023), 123043. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2023.123043>

IV. Elektron ta'lim resurslari

1. www.edu.uz.
2. www.edu.uz/oquv-uslubiy-ishlar/oiliy-talim-bujeti/
3. www.uzscience.uz/
4. www.timeshighereducation.com/world-university-rankings
5. www.timeshighereducation.com/student/advice/university-rankings-resources
6. www.topuniversities.com/qs-world-university-rankings
7. www.topuniversities.com/university-rankings-articles/world-university-rankings/qs-world-university-rankings-methodology
8. www.president.uz.
9. www.elsevier.com/authors/journal-authors/highlights.
10. www.grammarly.com/blog/how-to-write-an-introduction.
11. www.scribbr.com/dissertation/literature-review.

“ISHLAB CHIQLGAN”:

“KELISHILGAN”:

Oliy ta'lim tizimi kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti direktori

Kadrlarni malakasini oshirish va qayta tayyorlash bo'limi boshlig'i

U. Begimkulov

F. Esanboboyev

2024-y.

2024-y.

MO

